

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

KA NEKAJ VEČ KOT
2 NA DAN DOBIVATE
C "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvrzmi sobot,
nedelj in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Recreated as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 12. Štev. 12,

NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 17, 1941 — PETEK, 17. JANUARJA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

DEBATA O PREDLOGI H. R. 1776

PREDLOGA PRIPOROČA, DA KONGRES DOVOLI PREDSEDNIKU PRAVICO POMAGATI DRŽAVAM, OD ČIJIH OBRAMBE JE ODVISNA VARNOST ZDRUŽENIH DRŽAV

Na pobudo predsednika Roosevelta je bila v kongresu postavljena predloga H. R. 1776 "za obrambo Združenih držav."

Ta predloga ima številko 1776, torej letnico, ko so Združene države razglasile svojo neodvisnost od Anglije. Ta številka pa predlogi ni bila dana namenoma, temveč je samo tekoča številka po vrsti, kakor so v kongresu postavljene razne predloge.

Predloga priporoča v prvi vrsti obrambo dežele, toda pri tem pride v prvi vrsti v poštev največja pomoč Angliji v njeni vojni proti diktatorskim državam.

Predloga tudi priporoča največjo oblast predsedniku, da po svojem prevdaru od časa do časa določi, katero pomoč in koliko pomoči v gotovem času potrebuje Anglija.

Predno pa bo kongres pričel o tej predlogi sklepati, hoče vedeti za mnenje vodilnih mož v ameriški politiki. V sredo je prišel državni tajnik Cordell Hull pred odbor za vnanje zadeve poslanske zbornice ter je toplo priporočal kongresu, da sprejme predlogo za obrambo dežele in pomoč Angliji. V bistvu so bila njegova izvajanja naslednja:

Anglija, ki je vodilna demokratska država, je v veliki nevarnosti, da si jo osvoji Nemčija. Ako bo Anglija poražena, tedaj so Združene države na vrsti, da jih Nemčija napade in mogoče že kmalu. Zato je nujno potrebno, da kongres sprejme vladno predlogo.

Predloga priporoča, da kongres dovoli predsedniku pravico, ne da bi se mu bilo treba posvetovati s kongresom, odločevati o naslednjih stvareh:

Da ameriški arzenali, tovarne in ladjedelnice izdelujejo obrambne stvari za katerokoli deželo, čije obrambo smatra predsednik za našo lastno obrambo...

Da prodaja, izroči, zamenja, da v najem, posodi ali na kak drug način stavi na razpolago take obrambne stvari katerikoli taki državi...

Da preiskusi, nadzira, popravi in spravi v uporabo stanje obrambno stvar katerikoli državi...

Da sprejme kakršnokoli plačilo, ali pa tudi ne plačila, za tako blago in pomoč...

Da vporablja denar zvezne vlade za vse, kar bi bilo dobro za našo obrambo, kakor se zdi predsedniku primerno do kateregakoli zneska...

Predloga tudi priporoča, da se razveljavi vsaka obstoječa postava, ki bila v nasprotju s to predlogo.

STIMSON PRED KONGRESNIM ODBOROM

Včeraj je pred odbor za vnanje zadeve poslanske zbornice stopil vojni tajnik Henry L. Stimson ter izjavil, da so Združene države v veliki nevarnosti pred nemškim zračnim napadom, ako bo Nemčija uničila angleško vojno mornarico. Zato je priporočal, da kongres sprejme načela predsednikove predloge za pomoč onim državam, ki se nahajajo v vojni z državami osišč.

Stimson je rekel, da se glede svoje obrambe nahajajo Združene države sedaj v večji nevarnosti in potrebi, kot pa so se nahajale leta 1917, ko je bila Francija trdna in močna fronta in ko so bile Italija, Francija in Japonska na strani Anglije in so njihove ladje obvladovale skoro vsa morja. Tedaj ste imeli tudi Anglija in Francija dovolj municijskih tovarn, da so mogle tudi za ameriško armado izdelati dovolj orožja in municije.

Sedaj pa je položaj popolnoma drugačen. Italija in Japonska ste v osišč pod vodstvom Nemčije. Francija je bila poražena in njena mornarica ne pride več v poštev. Orozarne Francije so v rokah Nemcev in Anglija se mora boriti sama, toda v vojni bo mogla ostati samo, ako ji bodo Združene države pomagale in ji pošiljale ves vojni material, ki ga potrebuje. Poleg tega pa je treba pomisliti, da se Anglija bori tudi za Ameriko in zadržuje nemško armado, da ne vpade v zapadno zemeljsko poloblo.

Z ozirom na vse to je Stimson priporočal, da kongres sprejme predlogo, po kateri bo Angliji zagotovljena vsa pomoč in tudi Združenim državam bo zagotovljena varnost.

Vojna poročila

Wilhelmshaven bombardiran

Angleška admiraliteta naznanja, da so angleški aeroplani bombardirali veliko nemško vojno luko Wilhelmshaven in je mesto pričelo goreti na več mestih.

Associated Press poroča, da

je bil to največji angleški zračni napad na kako mesto, odkar se je pričela sedanja vojna. Po vladnem zagotovitvi bo vzelo mnogo časa, predno bo pristanišče toliko popravljen, da bo zopet v uporabo.

(Nadaljevanje na 3. str.)

TRENJE MED RUSIJO IN NEMČIJO

Neko poročilo iz Ljubljane pravi, da razmerje med Nemčijo in Rusijo nastaja vedno bolj napeto in da je Nemčija na rusko mejo zadnje čase poslala mnogo svojega vojaštva. To poročilo je prinesel v Ljubljano nek zelo vpliven slovenski politik, ki se je ti mesecev mudil v Nemčiji in se je te dni vrnil v Ljubljano.

Kot pravi ta politik, je prišlo do prvega večjega razdora med Rusijo in Nemčijo, ko je ruski vnanji komisar Vjačeslav M. Molotov prišel nedavno v Berlin. Tedaj je imel Molotov dolge razgovore s kanclerjem Adolfom Hitlerjem in vnanjim ministrom Joachimom von Ribbentropom. Po tem poročilu je Molotov zahteval, da Nemčija jamči Rusiji interesne sfere in vpliv v zapadni Poljski in Podkarpatski Ukrajini. To jamščino je Molotov zahteval, predno bi Nemčija pričela kako večjo ofenzivo proti Angliji.

Hitler in von Ribbentrop pa te Molotove zahteve nista samo kratkoma zavrnila, temveč je niti nista hotela sprejeti za podlago za nadaljnja pogajanja. Po mnogih medsebojnih obiskih se je Molotov hladno poslovil in je odpotoval v Moskvo.

Kot je povedal temu Slovincu nek avstrijski general na Dunaju, je Nemčija deset dni po Molotovem obisku pričela pošiljati svoje vojaštvo na Poljsko. Iz zapadne Evrope je prepeljala mnogo vojakov na Poljsko in v severno Rumunsko ter jih razpostavila ob reki Seret. Kot pravi ta general, se v teh krajih že nahajajo velike nemške armade, ki se vedno dobivajo ojačenja.

Politični krogi na Dunaju tudi pravijo, da bo 15. februarja vnanji minister Joachim von Ribbentrop odpotoval v Moskvo.

SKORO PET MILIJONOV TUJEZEMCEV

Justični urad poroča, da se je v določenem roku od 26. avgusta pa do 26. decembra lanskega leta registrirali v Združenih državah 4 milijone 741 tisoč 971 tujecemcev.

Nad štiri milijone jih je v štirinajstih državah, dočim je v ostalih 34 državah njihovo število malenkostno.

Največ jih je v državi New York, namreč 1 milijon 212 tisoč, v Californiji jih je nad pol milijona, v Pennsylvaniji, Massachusetts in Illinoisu jih je po 300 tisoč, nad 200 tisoč jih je v Michiganu, New Jersey in Texasu, v Ohio jih je 196 tisoč, v Wisconsinu nad 72 tisoč, v Minnesoti nad 60 tisoč in v Rhode Islandu nad 50 tisoč.

Značilno Wheelerjevo priporočilo

Znani demokratski senator Wheeler iz Montane je rekel: — Wendell L. Willkie in predsednik Roosevelt sta oba enaka bojaželjna. Predsednik Roosevelt bi bil jeseni najbolje storil, če bi imenoval za državnega tajnika ali za poslanika v Londonu svojega političnega nasprotnika. V tem slučaju bi imela Amerika administracijo, ki bi bila povsem prežeta z vojnim duhom.

Wheelerjeva opazka se je tikala Willkiejeve izjave, da je treba uveljaviti vse predloge glede pomoči Angliji, ki so bile predložene kongresu.

Influenca ovira produkcijo

United Aircraft Corporation v East Hartfordu, Conn., poroča, da je 1300 njenih delavcev zbolelo na influenco. Vsega skupaj ima zaposlenih nad 15 tisoč ljudi.

Fleming o 40 urnem delovnem tednu

V Cincinnati, Ohio, je mezdno-urni administrator col. Philip B. Fleming odločno zanimal, da 40 urni delovni teden ovira napredek narodno-obravnega programa.

Postava nikomur ne brani, — je izjavil, — delati 44, 48 ali 60 ur na teden, toda za overtime mora dobiti plačo in pol. To je pa tisto, česar nekateri industrialci nočejo ali ne morejo pojmčiti. Žele pač, da bi jim delavci garol kdove koliko ur na teden za isto plačo.

Fleming je govoril na konvenciji Sand and Gravel Association ter zaključil svoj govor z besedami: — Industrialci bi bolje storili, če bi posvetili vse svoje moči narodno-obravnemu programu, namesto da iščejo prilik, kako bi se izognili postavi.

Ni se dolgo veselil

V New Yorku so aretirali Thomasa McCarthyja, ki je bil uslužben pri J. C. Penney Co., za tedensko plačo \$38.50. Na doslej nepojasnjen način se mu je posrečilo kompanijo v dobrem letu oslepariti za šestdeset tisoč dolarjev. Sum je vzbudil s svojo karo, za katero je plačal v gotovini pol-drugi tisoč dolarjev, ter s silno razkošnim stanovanjem. Ženi je dal za božično darilo demantni prstan, vreden petsto dolarjev.

Slepariti je začel meseca oktobra leta 1939.

Ostri naboji med slepimi patronami

Brigadni general Ralph K. Robertson, poveljnik armadne postaje v Fort Dix, N. J., je sporočil vojnemu tajništvu, da so našli med slepimi patronami, ki bi se jih morali vojski posluževati na manevrih, tudi ostre nabojke.

Vojni department bo uvedel temeljito preiskavo.

Španski begunci v Franciji

Neko poročilo iz Vichya pravi, da se v Franciji še vedno nahaja okoli 150,000 španskih beguncev, ki se iz tega ali drugega razloga ne morejo vrniti v svojo domovino. Tem beguncem je večinoma dovoljeno, da gredo, kamor hočejo in mnogi so dobili delo.

Več tisočim pa ni dovoljeno se prosto gibati in se morajo redno zglasovati pri policiji. Dobivajo pa isto podporo kot francoski begunci.

Tretja skupina španskih beguncev pa se nahaja v taboriščih in so pod civilno upravo. So pod stalnim nadzorstvom, toda dobe tudi dopust.

Okoli 300 španskih beguncev se nahaja v taborišču v Vernet-Les-Bains in so tam pridržani, ker so po mnenju oblasti vsled svoje politične delavnosti nevarni za Francijo.

Tekom sedanje vojne je okoli 60,000 španskih beguncev republikanske armade stopilo v francosko armado in mnogi med njimi so vjeti v Nemčiji ali pa v zasedeni Franciji. — Francoska vlada nima natančnih podatkov o številu in bi-vališču španskih beguncev.

Nedavno je prišlo me d francosko in mehiško vlado do sporazuma za preselitev španskih beguncev v Mehiko, toda v Mehiko sedaj ne morejo odpotovati, ker ni parnikov.

Kot pravi tozadevno poročilo iz Madrida, se je do sedaj iz Francije vrnilo na Špansko komaj 5000 bivših republikanskih vojakov. Takoj po svojem prihodu pa so bili postavljeni pod nadzorstvo, toda, če ni bilo proti njim nobenih drugih obdolžitev, kot samo, da so bili navadni vojaki, so bili izpuščeni. Kdor pa je zakrivil kak umor ali pa kak drug zločin, se bo moral zagovarjati pred vojaškim sodiščem.

Trojčki ne tehtajo niti enajst funtov

V St. Marys Hospital v Buffalo, N. Y., je porodila 30 letna Mrs. Robert Brett trojčke, vse tri deklice. Prva je tehtala 4 funte 4 unče, druga 3 funte 9 unč, tretja pa tri funte in 2 unči.

Vodstvo bolnišnice je sporočilo, da se mati in hčerke izborno počutijo. Oče je delavec v nekem tankakšnem skladišču.

Influenca se pomika v vzhodni smeri

Influenca, ki je zadnje tedne z vso silo divjala v Združenih državah, bo v kratkem obiskala Evropo. Iz Anglije in Francije že poročajo o prvih slučajih. Zdravniki poznajo zdravilo proti nji, nikakor pa ne morejo dognati, čemu se vedno pomika od zapada proti vzhodu. Poleti je bila na Havajskem otočju, jeseni v Californiji, zdaj je pa tisoče in tisoče slučajev influence v državah Maine, Massachusetts in drugih novoangleških državah.

Curran hoče debatirati z Willkiejem

Rev. Edward Lodge Curran, župnik cerkve sv. Stefana v Brooklynu in predsednik International Catholic Truth Society, je pozval k javni debati poraženega predsedniškega kandidata Wendella L. Willkieja. Z njim bi rad debatiral glede pomoči, ki jo hoče predsednik nakloniti Angliji. Kot znano, se Willkie v tem pogledu s predsednikom popolnoma strinja.

Smrt znanega iznajditelja

V Miami Beach, Fla., je podlegel influenci 64 letni Carleton Ellis iz Montclair, N. J. Bil je znan iznajditelj ter je imel vsega skupaj nad 800 patentov.

Samo dva Amerikana sta jih imela več: Thomas Alva Edison, ki jih je imel nad tisoč in John O'Connor, ki jih je imel nekaj manj kot tisoč. Toda O'Connorjevi patenti niso bili posebno velike vrednosti.

Skoro vse Ellisove iznajdbe so bile v področju kemije. Dosti svojega časa je posvetil izboljšanju raznih barv.

Aluminija manjka

Demokratski senator O'Mahoney iz Wyominga, ki je predsednik monopolnega odbora, je sporočil, da je vsled pomanjkanja aluminija delo pri mnogih gradnjah zastalo. Svoje poročilo je sestavil po podatkih, ki jih je dobil od Harry Slatteryja, administratorja podeželske elektrifikacije.

Slattery pravi, da ene tretjine projektov, predstavljajočih vrednost 50 milijonov dolarjev, ni mogoče izvršiti zaradi pomanjkanja te prepotrebne kovine.

Senator je predložil tudi pisna Reynolds Metal Company, katere se pritožuje, da ne dobi dovolj aluminija od Aluminum Company of America, ker ima to podjetje že itak preveč naročil za vojno industrijo.

"ČE NE ZLEPA, BO ŠLO S SILO!"

Industrijalec je presenetil kongresnike s svojimi radikalnimi nazori. — Kar velja za industrijo, naj bi veljalo tudi za delavstvo.

Pred mornariškim odborom poslanske zbornice je pričel Glenn L. Martin, predsednik zrakoplovne družbe v Baltimore, ki bo potrošila dvaindvajset milijonov dolarjev za razširjenje svojih tovarn, da bodo trikrat več producirale. Značilne so bile naslednje njegove besede:

— Mogoče bo v bližnji bodočnosti napočil čas, ko bo imela vlada tako oblast, da bo prisilila delavce izdelovati vojni material, kot sili sedaj industrijalec.

Na vprašanje nekega kongresnika, če namerava z na-

Onstran morja

Vojaški škof poziva k molitvi

Monsignor Angelo Bartolomasi, italijanski vojaški škof, je pozval vse vojaške kaplane, naj molijo za zmago, ki mora biti na vsak način izvojevana. — Zmaga mora zagotoviti Evropi in svetu pravično uravnavo, pravično porazdelitev bogastva in globlje razumevanje naukov evangelija.

Barto'lomasi zaključuje svoj poziv z besedami: — Italijanski vojaški duhovniki so se izkazali vrednim zaupanja domovine, fašistične vlade, vojaškega poveljstva, vojakov in njihovih družin.

Usmrčenje nemškega anarhista

V Essenu je bil obglavljen Erich Mambrey, ki je vodil tekono španske državljanske vojne neko nemško anarhistično skupino. Obsojen pa ni bil zaradi širjenja komunističnih naukov, pač pa zaradi tatvine in vlomov.

20 Lahov se je smrtno ponesrečilo

Iz Berlina poročajo, da se je vršilo v Galsenkirchen žalno slavlje v spomin dvajsetim laškim premogarjem, ki so se smrtno ponesrečili v nekem westfalskem premogovniku. Podrobnosti o nesreči niso znane.

Vojni stroški Anglije

Anglija ima zdaj z vojno vsak dan 53 milijonov dolarjev stroškov, dočim so znašali lani njeni dnevni vojni stroški le 38 milijonov dolarjev.

Zap'lemba zlatega denarja v Parizu

Francoska policija je zapolnila po raznih menjalnicah za milijon frankov zlatega denarja, večinoma zlatnikov po dvajset frankov. Pod roko je mogoče za tak zlatnik dobiti do 600 frankov v bankoveih.

sajenimi bajoneti siliti delavce k delu, je odvrnil: — Čemu bi za delavca ne veljali isti predpisi kot veljajo za industrijalce? Po Martinovem mnenju je uvedba šestdnevnega delovnega tedna absolutno potrebna, če vsaj v zrakoplovni tovarnah in v tovarnah, ki izdelujejo strojne dele.

Vlada naj bi imela pravico rekvirirati za vojno industrijo vse stroje, ki počivajo in rjave po tovarnah. Na ta način bi bilo mogoče produkcijo znatno pospešiti.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation), Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

For a whole year for \$12.— in America in Canada \$6.—; for a half year \$6.—; for a quarter year \$3.—; for a month \$1.—. — For New York for a whole year \$7.—; for a half year \$3.50. — For a month \$1.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

FINANČNO STANJE ANGLIJE

Poročilo, ki ga je o finančnem stanju Anglije podal odboru za vnanje zadeve poslanske zbornice zvezni zakladničar Henry Morgenthau, je presenetljivo. Iz njega je razvidno, da Anglija neobdobju potrebuje vso pomoč Združenih držav. Poročila, ki so prihajala zadnje čase o tem, so izgledala skoraj neverjetna, toda niso nikakor bila pretirana.

Anglija, izvzemši Kanado, bo letos v Združenih državah potrosila \$3,019,000,000. V pokritje te velikanske vsote ima Anglija v Združenih državah \$1,555,000,000 v blagu, ki je bilo prepeljano v Združene države in v zlatu, ki je prišlo iz Avstralije in Južne Afrike. Poleg tega ji je Kanada "podarila" \$260,000,000. Pri nakupu raznih vojaških potrebščin bo tedaj imela primanjkljaj \$1,464,000,000, kar bo treba pokriti iz dosedanj še neznanih virov. Te viro bo pa treba šele poiskati in se bodo najbrže našli v investiranem denarju raznih Angležev v ameriških podjetjih.

Po priporočilu predsednika Roosevelta naj bi Združene države Angliji pomagale za neomejeno vsoto in ne glede na to, ako more Anglija plačati ali ne. Po njegovem mnenju se bo vse to uredilo po končani vojni; sedaj je poglavitna stvar, da je Angliji pomagano, da premaga Nemčijo in Italijo, da bo s tem zanjama vsem narodom sveta svoboda in demokracija in da bodo tudi Združene države obvarovane vojne.

Po Morgenthauovem zatrdilu je do sedaj Anglija plačala za vse naročeno blago in ga bo nekaj mogla še tudi v bodoče, toda kmalu bo prišla do konca svojih virov in Združene države ji bodo morale v tem iti na roko, da bo za cel svet ohranjena demokracija.

POLOŽAJ NA JAPONSKEM

Iz poročila nekega časnika posnemamo:

— Japonski večkrat znanjka riža, najvažnejšega živila japonskih ljudskih mas. Kitajska vojna povzroča japonski nepremagljive težkoče.

Bolnišnice imajo sicer zdravila, manjka jim pa obvez.

Zaposlitev mladoletnih je na Japonskem nekaj običajnega. Desetletna dekleta vrše službo točjak in prodajalk ali pa delajo v tekstilnih tovarnah za sramotno nizko plačo po deset do štirinajst ur na dan.

Slaba in nezadostna prehrana povzroča vsakovrstne želodčne bolezni.

Za ameriški dolar, ki ima borzno veljavo štirih yenov, je mogoče dobiti pod roko dvanajst yenov. Korupcija je splošna. V take denarne kupčije niso zapleteni samo trgovci, pač pa tudi policijski uradniki.

Značilno je, da se trgovcem blaga sploh ne ljubi prodajati. Ne vedo namreč, če se jim bo posrečilo zaloge obnoviti ali ne.

Japonska je danes gospodarsko in finančno skoro tako oslabiljena kot je bila Nemčija proti koncu svetovne vojne.

Iz Slovenije

ŽALOSTEN PRIMER MLADOSTNE PODIVJANOSTI.

Iz Trbovelj poročajo: — Trbovlje so imle zopet žalostno senzacijo. Od ust do ust se je razneslo, da je v Bevkem ob kapelici pri glavni cesti mlad rudarški fant, neki 17 letni Jože zabodel svojega prijatelja Janka Zupanca, tudi šele 18 letnega sina rudarskih staršev.

Obštihtavanje je že od nekdaj bila grda navada pijanih razgrajčev, vendar dosedaj nož še ni vhitela tudi naša mladina. Tragedija se je izvišila kar na mah. Prijatelj Janka Zupanca so se ta čas vračali dobre in že vinjene volje z Dobovec, kjer so v neki novo odprti gostilni pogledali vse preveč v kozarec in razigranost nadaljevali potem še v drugi gostilni v Bevkem. Razgovor je moral biti živahen. Fantje menda niso štedili z besedami in kmalu sta si Zupane in Jože bila resno navzkriž. Začelo se je grozno iz Jožetovih ust: "Da veš, da te bom obštihal, kakor sem ti obljubil!" Zupane je za tem zapustil gostilno. Jože pa ni bil sledil. Ostali fantje za njima. Vsa ta nadebudna mladina se je ustavila potem pred tamkajšnjo kapelico, kjer je obkrožila Jožeta in Zupanca, ki sta si bila že pošteno v lasih in sta se z vseno močmi ruvala. Taki prizori sicer pri nas niso redki, pri obeh fantih pa je šlo za več, ko da se merita le po svojih močeh. Zupane je bil gotovo treznejši, saj pravijo da je popil le malo brizganca, zato je bil že bolj razgret. Kar nenkrat sta bila oba na tleh. Zupane je še zavpil: Kaj sem ti vendar storil! In že je Jože potegnil iz žepa nož in začel udrihati po svojem nasprotniku. Prvi zamahljaj je Zupane zadl globoko v desni lakot. Drugič se je nož zarinil v stegno ter mu zarezal globoko trikotno rano. Pa še ni dovolj! V tretje je mladič podiljance sunil Zupaneu nož pod levo srčno stran ter mu zadl smrtno rano. Ranjeni je kriknil: "Zdaj si me pa!" Imel je še toliko moči, da je napadalca izdrl nož iz rok. Potem so ga zapustile moči.

O, TA PRESNETA LJUBEZEN!

Mausar Fani iz Pristave in 22-letna Vintar Ana iz Kalka. Naklega sta bili sicer dobri prijatelji, toda ta presnetana ljubezen je skalila tudi njuno prijateljstvo, posebno ker se nikakor nista mogli zediniti, katera bo imela postavčega Francelja iz Pristave. Obe bi ga bili radi imeli, toda to ne gre, kakor se tudi Francelj z obema ne more oženiti. Često sta druga drugo silili, naj ga ena drugi odstopi, ko itak nima takole v troje pravega sni. Pa se nista mogli zediniti, katera naj bi ga odstopila. Na, ko sta se te dni peljali na kolesih proti domu, je spet prišlo med njima do prepira radi Francelja. Ni pa ostalo samo pri jezičnem dvoboju, temveč sta skočili s koles in se tudi dejansko spopadli. Pa je kar nenkrat potegnila Vintarjeva iz ročne torbice stekleničico ter polila z očetno esenco Mausarjevo po obrazu. Mausarjevo so takoj prepeljali v krske bolnico, kjer so ji izprali za silo oči, nato pa so jo poslali v ljubljansko bolnišnico.

STRAHOVIT UBOJ V GOSTILNI V NAKLEM

V gostilniški sobi v Naklem je sedela večja družba in si pač nihče ni mislil, da se bo do zafrkacije končale s krvjo in smrtjo. S starejšimi ljudmi je sedel za mizo 40 letni kmečki sin Alojzij Golob, doma s Police. Modroval je z očanci. Pri sosednji mizi pa je sedel 32 letni zidar Vinko Lahovec iz Strahinje in v njegovi družbi je bil neki čevljar, po rodu Hrvat.

Lahovec je začel brez pravega povoda dražiti Goloba. Povpraševal ga je, kako je bilo, ko se je mora legitimirati zaradi neprevide vnožne in ali je moral kot rezervni oficir pred orožniki stati mirno. Lojze Golob je namreč imel maturo in še trgovsko šolo, postal je rezervni častnik, vendar se je po končanih šolah posvetil kmetovanju. Golobu je bilo zafr-

kavanja dovolj in sta se z Lahovcem spoprijela. Golob je širokonosneja poprijel in ga posadil nazaj na sedež, rekoč, naj bo kaj miren.

Že je kazalo, da je neljuba zadeva rešena. Golob in Lahovec sta se pobotala in si celo segla v roke. Ko pa je Vinko Lahovec kmalu nato zapustil gostilniško sobo, je njegov pajdaš stopil za njim. V veži mu je stisnil v roke stilet in ga nahujskal, naj kar obračuna z Golobom. Lahovec ni bilo treba tega dvakrat reči. Z nočem se je vrnil v gostilno. Spet je začel Goloba zafrkavati in preden sta se vnovič spoprijela, je Lahovec dvakrat vsekal Goloba v grlo in tretjič v glavo. Že prvi zamah v grlo je bil smrtonosen. Golob je napravil samo še dva koraka, nakar se je zgrudil in izdihnil. V splošni zmedbi sta Lahovec in njegov pajdaš izginila v noč. Toda orožniki so takoj šli na lov. Hrvatskega čevljarja so kmalu aretirali. Po daljšem oklevanju je priznal, da se je Lahovec šel skrit k svojemu dekletku, kjer so ga res tudi našli in odgnali v Kranj.

O, TA PRESNETA LJUBEZEN!

Mausar Fani iz Pristave in 22-letna Vintar Ana iz Kalka. Naklega sta bili sicer dobri prijatelji, toda ta presnetana ljubezen je skalila tudi njuno prijateljstvo, posebno ker se nikakor nista mogli zediniti, katera bo imela postavčega Francelja iz Pristave. Obe bi ga bili radi imeli, toda to ne gre, kakor se tudi Francelj z obema ne more oženiti. Često sta druga drugo silili, naj ga ena drugi odstopi, ko itak nima takole v troje pravega sni. Pa se nista mogli zediniti, katera naj bi ga odstopila. Na, ko sta se te dni peljali na kolesih proti domu, je spet prišlo med njima do prepira radi Francelja. Ni pa ostalo samo pri jezičnem dvoboju, temveč sta skočili s koles in se tudi dejansko spopadli. Pa je kar nenkrat potegnila Vintarjeva iz ročne torbice stekleničico ter polila z očetno esenco Mausarjevo po obrazu. Mausarjevo so takoj prepeljali v krske bolnico, kjer so ji izprali za silo oči, nato pa so jo poslali v ljubljansko bolnišnico.

LASTNEGA OTROKA JE UMRILA.

Pred petletanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjala 22-letna, v Strigovo pristojna služkinja Neža Golenkova iz Kaplje pri St. Juriju ob Taboru zaradi umora. Golenkova je 21. julija lani v celjski porodnišnici porodila nezakonskega otroka. Porodnišnico je zapustila 29. julija. Vedela ni, kam z otrokom, bilo je sram pred ljudmi, bala se je pa tudi, da oče njenega otroka ne bo mogel skrbeti za dete. Zato je že v porodnišnici sklenila, da bo spravila otroka s sveta. Dne 29. julija je v Kaplji vasi pri potoku Bolski zadavila otroka, izkopala četrt me-

BLAZNIKOVA Pratika za leto 1941

Cena 25c

s poštino vred.

KNJIGARNA "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

tra globoko jamo, položila vanje trupece in zemljo zavrnila. Nato je šla k svojemu delodajcu posestniku Kumru v Kapljo in dejala, da je dala otroka v rejo. Ker pa se je vedla sumljivo, so jo sorodniki vprašali, kje je ona ženska, ki ima otroka reji. Golenkova je v zadregi priznala, da je otroka umorila in zakopala.

Sodišče jo je obsodilo na 7 let ječe in trajno izgubo častnih pravic.

DESET TISOČ DOLARJEV JE IZVABIL OD VDOVE.

V Kamniku je vsem meščanom dobro znan 50 letni prevzitar Jože Romšak iz Brice nad Kamnikom, ki je bil zaradi svoje nedovoljene iznajdljivosti že večkrat pred sodiščem. V Mekinjah živi s svojo družino neka vdova, ki se je pred leti vrnila iz Nemčije. Dobil je za možem, ki se je smrtno ponesrečil v rudniku, precejšnjo voto denarja in je kot skrbna mati sklenila zgraditi družini lastni dom. Zaradi sedanjih hudih razmer pa je začela razmišljati, ali bi hišo obdržala ali bi jo prodala. Za to je zvedel Romšak, ki je vdovo obiskal ter jo nagovarjal, naj hišo proda. Zatrdil ji je, da ji bo za malo provizijo preskrbel dobrega kupca Brleca iz Loke v Tuhinjski dolini. Po kratkem pogajanju je bila kupčija sklepana. Vdova je zahtevala za hišo 65,000 din, Brlec pa ji je dal 10,000 are. Čez tri dni je Romšak spet prišel k vdovi z nekim pismom in dejal, da se je Brlec premislil in prosi za vrnitev are. Ker je vdovi tudi bilo žal, da je hišo prodala, je rada vrnila 10,000 din in jih izročila Romšaku, za pot mu je na še posebej dala 20 dinarjev. Vdova je mislila, da je stvar s tent v redu. Toda to je bil le trik Romšaka, da je prišel do denarja. V Kamniku je obis-

Peter Zgaga

Eden najbogatejših mož na svetu je Indijec Aga Khan, duhovni poglavar Ismaili-mohamedncev v Indiji, Vzhodni Afriki in Centralni Aziji.

Mohamedanci ga smatrajo za Alahovega namestnika na teni svetu.

Je potemtakem nekakšen mohamedanski papež.

Njegova beseda je odločilna. Menda ga ni na svetu potenta, ki bi znal ubogo ljudsko paro tako vleči za nos kot jo vleče Aga Khan.

Aga Khan je precej rejen de-dee—tehta namreč 275 funtov—in kadar ni vojne v Evropi, ga prav nič ne vleče med njegove verne pristaje.

Najraje je v Parizu, kjer se je dal večkrat fotografirati v družbi razposajenih lahkoživk, v Nici, Biarritzu ter drugih evropskih kopališčih.

Zelo je navdušen za konjske dirke, in ima sam precej konj dirkačev, na katere stavi - o-gromne vsote.

Denarja mu ne manjka, kajti mohamedanci ga plačajo po njegovi teži.

Vsako leto se vrše v Bombay velike svečanosti. Na javnem prostoru je ogromna tehnična z dvema velikima skledama. Aga Khan sede v eno skledo, v drugo pa nanosijo mohamedanci toliko zlata, da ga potegne v višino in da sta skledi v ravnotežju.

Leta 1935, ko je obhajal petdesetletnico, so mu dali še enkrat toliko zlata, kolikor tehta.

Toda to je vse skupaj nič. Leta 1945 bo obhajal šestdesetletnico—demantni jubilej.

Ob tisti priliki mu bodo dali 275 funtov demantov. To je, če bo toliko tehtal kot tehta sedaj.

Če se bo pa mrhač zredil za deset ali dvajset funtov, pa še toliko več.

Upati je, da se bo, kajti za opitanje ima še skoro pet let časa.

No, že 275 funtov demantov bi predstavljalo vrednost 25 milijonov dolarjev.

Res je Ismaili-mohamedanec par sto milijonov, vendar je davek, ki ga terja lahkoživec od njih, dosti prevelik.

Ubogi narod, kdaj se bo spametoval?

Ker že govorim o visokih številkah, pa še nekaj.

Združene države so se začele resno oboroževati, zavedajoč se dejstva, da bi ne bilo kaj prida dobro za Ameriko in ostali svet, če bi se Hitlerju posrečilo Anglijo poraziti.

Zdaj je še mogoče pripomniti k njegovemu porazu z vojnim materialom, to je z municijo, letali, topovi, tanki in vojnimi ladjami, če mi mu pa še kaj časa pustili rogoviliti, bi brez ameriške krvi ne šlo.

In tako so veljaki v Washingtonu sklenili potrositi za domačo obrambo ter za pomoč Angliji in drugim državam, borečim se proti Hitlerju, sedemnajst bilijonov dolarjev. V to vsoto je tudi vstet denar, ki je potreben za vsakdanje potrebe raznih uradov vlade.

Sedemnajst bilijonov dolarjev.

Kako naglo spregovori človek te besede!

Vprašam pa vas, če si sploh morete predstavljati bilijon?

Že milijon dolarjev je precej. Jaz jih nimam in jih ne bom nikdar imel, in menda tudi ti ne, dragi rojak—toda bilijon je še vse drugačna poslast.

In kaj šele dva bilijona ali pa sedemnajst bilijonov!

Nekdo, ki je imel dovolj časa, je takole izračunal:

— Če bi govornik spregovoril na minuto sto petdeset besed in bi govoril brez prenehanja osem ur na dan, bi moral govoriti šeststo sedemdeset let, da bi spregovoril sedemnajst bilijonov besed. In pomisliti je treba, da v tem slučaju ne gre za sedemnajst bilijonov bučnih pesk ali pa za sedemnajst bilijonov kozjih bobkov, pač pa za sedemnajst bilijonov pristnih ameriških dolarjev.

Pošljite nam

\$1

in mi vam bomo pošiljali 2 meseca

"Glas Naroda"

in prepričani smo, da boste potem stalni naročnik.

PLES

V DVORANI in BEER GARDENU

R. D. 2 — BARBERTON (SHERMAN)

VSAGO SOBOTO ZVEČER

PRI KATEREM IGRA MAT HOJERJEV ORKESTER IZ CLEVELANDA

Pridite in pripeljite svoje prijatelje s seboj. John Jurkoshek

DARILNE POŠILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN	\$ 2.00
200 DIN	\$ 3.95
300 DIN	\$ 5.75
500 DIN	\$ 9.00
1000 DIN	\$17.50
2000 DIN	\$34.00
5000 DIN	\$82.50

V DINARJIH

50 LIR	\$ 2.85
100 LIR	\$ 4.85
200 LIR	\$ 9.20
300 LIR	\$13.50
500 LIR	\$21.75
1000 LIR	\$43.00
2000 LIR	\$85.00

V LIRAH

Ker zaradi položaja v Evropi parniki neredno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—.

Vselej razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO. :: POTNIŠKI ODDELER :: 216 West 18th Street, New York

Kratka Dnevna Zgodba

POR TORKAR:

Življenje in smrt Majde Lesarjeve

V tobru je preteklo leto dni, kar je bil Simon Klavžar, estavljeno po službeni potrebi iz Ljubljane v Zagreb.

Izruvali so me iz domače niže, razbili so mi dom. Zin dva otroka v Ljubljani, ti pa v Zagrebu. Pa živi, če res. Ha, dvojno gospodarstvo, — je predele Simon Klavžar v kotu sajastega kupeja in snilil samemu sebi, ves slaven, ves neboljen. Zibanje urega vagona ga je tako streslo, da mu je drobna glava naletela na opletala, kot da ne bi bil njegova. Ze čez minuto je zabil na vse in v zavesti mu zrasel celo občutek nekakega zadovoljstva. Pravi Simon Klavžar. Nestalne. Človek slabih živcev. Nervoznež. Emara so ga rojenice že ob jstvu zavile v natrgano, z vozi zakrpano živčno mrežo. Nara v resnici ni bila njegova trivda, da je bil pri 45 letih, skoro histerik. Da histerik, ugotovitev ugleanih zdravnikov. Kaj komu mar, če je Simonova žena pristašinja svobodne ljubezni? Kaj zdravnikom mar, če ta žena v sprejemnici poleg spalnice neštokrat poseđa z mladim montanistom, ko poprej s smehljajem in skrobo na obrazu napadi zakon-skega možička: "Pojd, Simo, pojd. Glej, jutri imaš službo, kar poidi spat." In Simon gre. Se vedno je ubegal in šel. Se slekel, zlezel pod odejo, zadrževal sapo, priuškoval čudnim šumom za zaprtimi vrati sprejemnice, prisluškoval razbujanju svojega ubogega srca. Včasih od dveh treh zjutraj. In vedno, kadar potem žena po tih vstopi, zaigra Simon tragičnemidijo. Vedno zasmeji in

se dela, ko da spi. Simon je mehak, dober človek.

V resnici, kaj bi takele neumnosti zanimali zdravnike. Oni samo ugotavljajo. Histerik in pika.

V Simonovem življenju njegova pokopana živčna mreža ni nikdar ničesar vzdržala. O, koliko prilik, koliko priložnosti karier, karier! Vedno se je natrgala in vse, vse je padlo skozi. Maturo je še napravil. Sredi študija na univerzi se je poročil. In od poroke naprej piše in danes je uradniček najnižje kategorije, suženj diktatorske pohotne sanje, ki se ji pravi gospa Klavžarjeva. In oče dveh zanemarnjenih otrok. In vendar Simon ni vsega sam leviv. Lahko se že rodiš kot slabih. Vsaka doba je zmolelirala vsaj približno enoten, svojsten tip človeka. Za naš čas nima tipa, preprosto zato, ker je bitje, ki se mu pravi človek, na našem planetu že skoraj izumrlo. Vsako uro se rodi nešteto histerikov. Simonov Klavžarjev, podležev, zločincev, pohotnežev, a vedno manj ljudi.

Simon Klavžar je živel po Zagrebu. Z natrgano živčno mrežo. Njegovo telo in duša sta počasno slabela, umirala. In ko mu je lepega dne iz nervoznih rok po nesreči padel na tla še karakter in se razbil v tisoč trepinj, je Simon lahko mirno ugotovil, da je človek v njem napravil samomor. Teško je bilo Simonovo življenje v Zagrebu. Resnično je trpel. O, troka, dantača govorica, bela Ljubljana! Poln iskrenega hrepenenja je hodil Klavžar po gostilnah, popival, tožil in jaskoval. Ob svoji desnici je

zbral ljudi, da bi mu pomagali nazaj v Ljubljano, ob levi pa je na skrivnost intrinjal sam proti sebi. Zakaj je delal vse to, Simon čisto natančno se sam ni vedel. Nekakšni megljeni računi so mu hodili po glavi. "V Ljubljani že, ah, kako rad, toda tam je žena, a žena mi ne da, da bi pil. V Zagrebu pa lahko pijem."

Tako je Simon Klavžar hrepenel po rodni Ljubljani in popival po Zagrebu. Pil je, pil in nosil sree po zakotnih gostilnah.

Lepega dne se je Simon prebudil iz globoke pijanosti na oddelku za živčno bolne. Interniran za tri mesece. V sobi številke na vratih, z belo, železno posteljo v kotu, s črno nočno omarico, z belimi stenami, z razgledom na prsto dvo-rišče bolnišnice, v sobi z vse-nim vonjem po razkužilih vega sveta. Bilo je v januarju.

Za Simona je skrbeli usmiljena sestra Felicita. Obraz 30 letne ženske, obraz, ki ga je modelirala lepota, delo in trpljenje, zabode in spoznanje, kes in težka resignacija. V resnici, vse to je razbral z obraza sestre Felicite Klavžar Simon neštokrat. Posebno takole na večer, ko je sestra Felicita po opravljenem delu posedala v njegovi sobi in ko sta se v mraku prijetno človeško pomenkovala.

To so bili lepi, topli večeri. Po bolniških sobah je po navadi že vse potihnilo. Črna bolnišnica je žela v nekakšnem vročnem miru, ki je vonjal po boleznih. Tišino je zdaj pa zdaj zmotil le šum težkega krila usmiljenke, ki je šla nemara mimo vrat, ali pa pritažen krik, težak vzdih, ki je strepetaval bog vedi iz katere bolniške sobe preko gluhih hodnikov in se pritihtopil že ves slaboten do Simonove sobe. V takih večerih je Simon govoril. Govoril je o sebi, o ženi, o vsem.

In potem se je zgodilo, da se je ubogi Simon zaljubil. In sestra Felicita je znala biti dobra. Se je hodila k njemu, mu pripovedovala zanimivosti, in skrbeli zanj. In kadar je sanjari o domu, o novem domu in življenju z njo, je bila že vedno dobra in mu je pritrjevala. Simon je bil vsak dan bolj miren in podoba je bila, da bo ozdravel. Že pol meseca ni imel niti enega napada.

Tisti večer je sestra Felicita po opravljenem delu spet tiho sedla na stol ob Simonovi postelji. "Simon je bil miren in zdrav. Dobro mu je bilo, ko je tonil v njenih lepih, toda ugasi- fih očeh. Lahen duh po kloroformu, ki je vel od njenega belega predpasnika, ga je omamljal. Zunanjo so januarski vetrovi zdaj pa zdaj zagnali v črno okno samotno snežinko, ki je potem vsa težka in vodena neslišno polzela po steklu. Od cerkvenega stolpa v bližini se je odlepilo v noč deset zamolklih udarcev.

Simon se je zganil: "Sestra Felicita, dajte, danes pa o sebi pripovedujte!" Nasmehnila se je in v njenih očeh je zatrele iskra resničnega življenja. Toda že je ugasnila. Zakaj bi pripovedovala, saj je vseeno. In prav temu Simonu Klavžarju. Na skrivaj ga je pogledala. Njegov izmučen, a lepi obraz je bil poln čudovitega mira in sreče, da ona sedi vsa dobra, vsa človeška ob njegovi postelji. V

Vojna poročila

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Sinoči so angleški aeroplani zopet bombardirali nemško vojno pristanišče Wilhelms-haven ter povročili velikansko škodo. V pristanišču in v mestu je nastalo mnogo požarov, čijih sij je bilo mogoče videti na razdaljo 130 milj. Letalci, ki so se vrnili z napada, popisujejo požar kot "splošni požar in uničenje."

Aeroplani proti bojnim ladjam

Nemčija skuša zlomiti angleško premoč v Sredozemskem morju ter so njeni strnoglavci večeraj zopet napadli angleško matično ladjo za aeroplane Illustrious, ki jo imenujejo "plavajoča trdnjava." Ladjo so zalele tri bombe.

Ladja Illustrious je bila že v petek poškodovana, ko so nemški strnoglavci napadli angleške bojne ladje. Tedaj je bila tudi poškodovana križarka Southampton in rušilec Gallant. Poškodovane ladje so z lastno paro odplule proti Malti. Angleška admiralteta pa je večeraj naznanila, da je bila križarka Southampton tako zelo poškodovana, da jo je lastna posadka potopila.

Angleški aeroplani pa so večeraj zopet napadli pomorsko letališče Catania na Siciliji in so uničili do 40 nemških aeroplanov.

V Afriki angleška artilerija obstreljuje Tobruk, aeroplani

pa napadajo poleg Tobruka tudi druge laške utrjene postojanke v Libiji.

Da hočejo Italijani Tobruk braniti za vsako ceno, je razvidno iz tega, da so okoli mesta izkopali globoke jarko, ki naj služijo za pasti t ankom. S tem hoče maršal Graziani pridobiti na času, da more dovolj utrditi novo črto dalje proti zapadu.

Dež ovira boje v Albaniji

Včeraj ni bilo posebnih poročil z grške fronte, razun kratko poročilo časnikarskega ministrstva, ki pravi, da so bili vsi laški napadi tekom dneva odbiti in da so Grki na vseh krajih napredovali.

Popoldanski časopisi so sporočili, da so vsled dežja in snega boji skoro popolnoma ponehali.

Vojno ministrstvo je kratko sporočilo:

"Omejena aktivnost. Vjeli nekaj sovražnikov."

Na fronti Tepeleni-Klisura so Grki zavzeli nekaj laških utrjenih postojank.

Radio postaja v Atenah naznanja, da se nahaja v Valoni 30.000 ranjenih italijanskih vojakov. Vsi se nahajajo v skrajno žalostnem položaju, ker jih Italijani skoro ne morejo odvažati v Italijo, ker Jadran ni več italijansko morje.

Goreča bakla na poletu

V mornariški bolnici ob francoski obali ležita dva ranjena letalska narednika. Moža sta pripadala posadki nemškega strnoglavca in pripovedujeta dramatično zgodbo:

Popoldne smo se dvignili proti Angliji. Čim bolj smo se bližali angleški obali, tem slabše je bilo vreme. Morali smo v višino 100 m, da smo našli cilj. To je bilo letališče z velikimi lopami in pol tučata letal na tleh. Prešli smo v napad, pa smo cilj izgubili. Še enkrat se nam je to zgodilo. Med tem je začela angleška obramba pokati, kar se je dalo. Streljali smo s strojnimi in odmetavali zažigalne bombe. Tedaj je zavpil radiotelegrafist: "Stroj gori!" — "Kje?" — "Na trupnem krovu. Ni tako hudo!"

(Mož si misli: za vsak primer ohranimo mirno kri. Veliki, rumeni planjeni prasketajo. Stroj leti s polno silo proti jugu. Tu ni nobene izbire: pristane na Angleškem bi se končal enako kakor pristane na morju v tem vremenu.

Opazovalec in vodja letala se ne obračta nazaj a si mislita: Koliko časa bo še trajalo, da se vname municija?" — Za letalom je pravi repatičji rep ognja in dima, v njem se širi snirad po ožgani gumi. Toda vodilne in krmilne naprave še delujejo. Ravno je že noč, ko smo nad Rokavskim prelivom. Tam je že kopnina, francoska obala. Če vzdržimo še toliko, da najdemo kakšno letališče, se mor-da še izmazemo.

Tedaj se je začel umetalni ogenj — municija gori. Kar smo pričakovali, se je zgodilo, o-genj je prešel na vodilne naprave. Kaj naj storimo sedaj? Pogled na višinomer nam kaže 150 m. Nemogoče je ven. Moramo pristati. Letalo je treščilo na tla, kosi so leteli naokrog, potem je nastala tišina. Opazovalec je začutil bolečine v nogah. Misli si je: Samo noge so polomljene. Bila je pa samo zmedkanina. Radiotelegrafist zavpije: "Gorini!" Vodja ima rano na glavi. Mehanik se je izmazal še najbolj in je prikladal pomoč, potem ko je poskrbel za radiotelegrafista. V stolpi pa smo imeli trikrat srečo.

SKOZI ARKTIČNE PUŠČAVE.

V Moskvi izide v kratkem knjiga, ki bo opisovala znamenito potovanje ruskega ledolomilca "Sedova" skozi notranjo Arktido. Napisalo jo je 15 mornarjev, ki so se udeležili te odprave.

Neprostočno potovanje "Sedova" je trajalo 812 dni. Prikovana na led in prepuščena nihanostim vetrov in morskikh tokov, se je ladja oddaljevala čedalje bolj od kopnine v samotne puščave notranje Arktide.

"Ladjo je treba rešiti, naj stane kar hoče, in prepeljati v domače luke. Vsak dan je treba izkoristiti za znanstvena opazovanja v teh predelih, ki človek doslej še nikoli ni do njih prišel, da se človeštvo razodenejo skrivnosti Arktide."

Tako je vodja odprave in kapitan "Sedova" Baligin s kratkimi besedami opisal smotnega potovanja.

Sponzini te posadke so polni razburljivih in tudi tragičnih momentov.

Bilo je na primer 26. sept. 1938 proti 22. uri. Del posadke je še spal, ko so nastali nenadno viharji premiki ledovja. Ladja se je tresla in se nagibala na stran. Led se je gnetel okrog nje in napadal z gromovitimi treski njen trup. Odprtina hladilnika je prišla pod vodo. ledeno mrazle vodne mase so vdrele v strojni oddelk. Mehanik Vsevolod Alferov je bil prvi, ki je spoznal nevarnost. Zaman je skušal zapreti vodi pot v notranjost. Kapitan je pozval vse može na delo. Voda v notranjosti se je dvigala. Okrog polnoči se je ladja nagnila že za 30 stopinj. Predmeti v kabinah so drsli s svojih mest. "Sedov" je skoraj že ležal. Vsak trenutek bi se lahko zgodila katastrofa. Višji radiotelegrafist Poljanski je vzdrževal neprekinjeno zvezo s polarno postajo na rtu Čeljuskinu. Može te postaje so čutili stotine milj daleč isto skrb kakor člani posadke. Mehaniki so se pripravljali, da bi spravili zasilno brezžično postajo na led. Mehanik Sergej Tokarov in strojnik Nikolaj

Šaripov sta v strojnem oddelku v ledenomrzli vodi neutrudno delala. Šlo je za to, da bi se zaprla odprtina hladilnika, skozi katero je vdirla voda v notranjost.

Preše so ure. Tokarev in Šaripov sta zamašila luknjo. Led se je untikal. Črpalka je ropotala. Ladja se je polagoma dvigala. Kapitan je sporočil brezžično: "Nevarnost je minila. Vse je v redu."

Na ledu, nekoliko sto metrov od ladje so bili ljudje zgradili hišice iz ledu. Tam so opravljali magnetska hidrološka in druga znanstvena opazovanja. S tem se je bavil mladi učenjak Viktor Bujnicki. Dne 23. januarja 1939 je pisal:

"Med magnetnimi opazovanji se je samo nekoliko korakov od hišice nenadno odprla razpoka v ledu. Zaslišal sem oglušajoče treskanje in grnjenje, ki je spominjalo na topovske strele. Zdelo se mi je, da se streha ledne hišice podira. Prešinila me je misel: Ta trenutek bodo padli kosi ledu na magnetni merilec — Stisnil sem roke za tilnik, da bi se varoval, in sem se sklonil nad instrumente. K sreči je nevarnost minila."

Neprostočno potovanje je trajalo 27 mesecev. V januarju 1940 je ledolomilec "Jožef Stalin" osvobodil "Sedova" iz ledu.

ŠE JE POŠTENOST MED NAMI.

Novinarju je v današnjih razrvanih časih odmerjena grenka naloga sporočati javnosti same neprijetne, pogo-tokrat strašne reči, zato smo toliko bolj od srea veseli prilike, da zabeležimo v kroniki drobno, a vendar tako pomembno zgodbo, ki priča, da poštenost med nami vendar še ni izumrla.

Pekovski mojste Hinko Čelan s Teznega je bil nedavno po važnih poslovnih opravkih z doma. S seboj je imel večje vsoto denarja, ki ni bil ves njegov. Ko se je vrnil, je prestrašen opazil, da mu je iz notranjega žepa suknje izginila debela listnica, v kateri je nosil 58.500 din. Misli je, da je denar izgubil na cesti od Sv. Miklavža do Maribora, a v svojem sren je močno dvomil, da bi mu moglo srečno naključje izgubljeno listnico prines nazaj.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravčasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost: nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:

Pueblo, Peter Cullig, A. Saffis

Walsenburg, M. J. Bayok

INDIANA:

Indianapolis, Frank Zupančič

ILLINOIS:

Chicago, J. Bevil

Cicero, J. Fabian (Chicago, Ozero in Illinois)

Joliet, Jennie Bamblich

La Salle, J. Spelich

Masconah, Frank Augustin

North Chicago in Waukegan, Math. Warlek

MARYLAND:

Kittmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:

Detroit, L. Plankar

MINNESOTA:

Chisholm, J. Lukanich

Ely, Jos. J. Peschel

Eveleth, Louis Gonila

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povle

Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:

Roundup, M. M. Pantan

Washoe, L. Champa

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

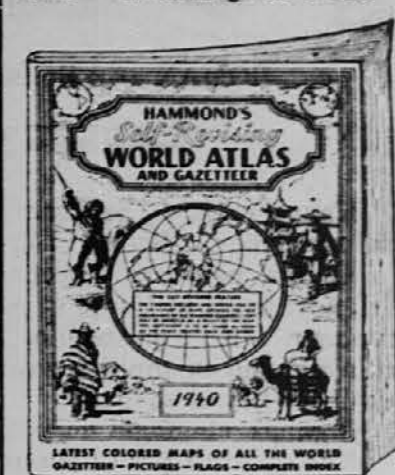
Brooklyn, Anthony Svet

Gowanda, Karl Sernik

Little Falls, Frank Made

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/2 x 14 1/2 inčev

42 velikih strani;
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;
45 svetovnih slik popolnoma označenih;

Zanimivi svetovni dogodki.

Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi:

RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO

ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIE

PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAŠKE K NEMČIJI

NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov

Pošljite svoto v znakmah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA

KUPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, Vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide z novimi mejami vojskujocih se držav, kakor bodo premenjene po sedanjih vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Toliko bolj je bil presenečen in vzradočen, ko je potrkal na vrata njegove pekarnice čevljar-ski mojster Alojzij Babič od Sv. Miklavža ter polno, nedotaknjeno listnico položil predenj. Razume se, da je Čelan poštenega mojstra lepo nagradil, mi pa nismo nič manj veseli od njega, ko lahko to zgodbo vsenu današnjemu svetu stavljamo za vzgled.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

Koledar 1941

Pestra zbirka kratkih povesti, zanimivih člankov in poljudnih razprav iz zgodovine, zemlje- in narodo-pisja; kratkih zanimivosti iz vseh dob in delov sveta... Informativna knjiga za vsakega rojaka, ki zasleduje svetovne dogodke.

Čitajte zanimiv članek:

"O LOVU IN LOVCIH,"

ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Cena 50c

Vsoto lahko pošljete v znakmah po 2 oz. 3 centa, če prebivate v Združenih državah.

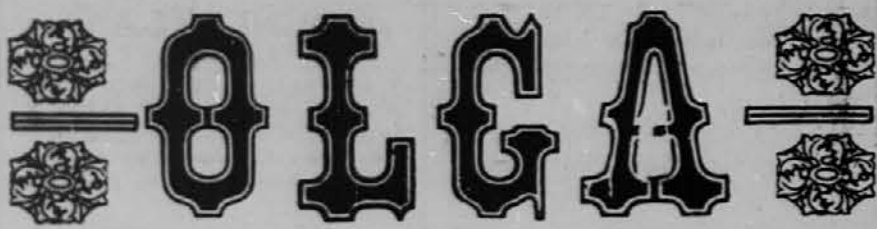
Posebna priloga:

Trije zemljevidi v barvah: EVROPA LETA 1914; EVROPA PRED SEDANJO VOJNO; EVROPA L. 1940

NAROČITE GA ŠE DANES

Slovensko-Amerikanski Koledar za l. 1941, Velika Blaznikova Pratika za l. 1941, in Priročni Atlas (38 barvnih zemljevidov) — vse skupaj \$1.

(Nadaljevanje na 4. str.)

ROMAN —: Spisal: FRAN GOVEKAR.

37

Kakor prijatelj je kramljal in ji stregel; ljubimca se ni izdal z ničemer. Sestra in brat, bi sodil marsikdo.

Olga pa ni mogla zapati dolgo. Kakor kinematografske slike so letali pred njenimi duševnimi očmi doživljaji zadnjih tednov, dni in ur.

"Mar sanjam ali bedim" se je vpraševala. "Ali je vse to resnica ali domišljija? Kot žena se vozim v prvem razredu brzovlaka kupaj s svojim možem, ki tik mene mirno spi. Samo roko mi je nežno poljubil in mi želel lahko noč. On, ki ve moje zablode, se vede do mene tako obzirno in takšno; en, ki pozna moje želostno preteklost, ki sem ga zalila do zadnjega, me je vzel za ženo, dasi bi lahko našel s svojim imetkom in ugledom toliko inovitih, krasnih in čistih devic! On me vžice vsemu ljubi in spoštuje kot popolno damo, mi daje svoje pošteno ime ter me zagrinja s svojo plemenitostjo. — Ali je to pravljica, ki se godi v današnjem grdem času? — Ali je tak mož resničen v dobi Stepišnikov in Tribnikov? — Kako se je vendar to moglo zgoditi? — Po volji božji, je dejal verni župnik na ukaz usode, bi rekel svobodomislec."

Okenila je glavo in gledala spečega moža. Dolgi, od solnce in zraka zdravo zardeli obraz z malo francosko brado je spal na področni desnici, pokojno se smehljajoč. Nikakoli skrbi ni bila vidna na tem obrazu, toda sama odločna volja, biti srečen in deliti srečo.

"Kako velika mora biti njegova ljubezen!" je razmišljala. "Od malone deških let me ljubi, nobene ženske ni maral ter čakal in upal vedno le name. Koliko je tiptel zaradi mene! Kolikokrat zvestba! Kolikokrat veličina značaja!"

In misel se ji je vsilila: "Bošest poraja najlepše cvetove duše. Kolik je razloček med tem poštenjakom, med Stepišnikom in med Rožancem. Da, niti Rožanec ni mož! Zdaj vidim: mož volje in značaja se v resnični ljubezni ne vede kakor Milan. Novak je med vsemi le najboljši!"

Ali pa ga bo mogla ljubiti? — Bridkost jo je obšla: "Kako nesrečna sem, da mi hrepeni srce po možu, ki ju niti razum človeka ne podpira ali bojazlive. Ljubim, kar zaničujem, a samo spoštujem, kar spoznavam za boljše, močatejše! Ti nemarno žensko srce!"

Za-pala je končno tudi ona. Zbudil jo je še en sluga jedilnega voza, ki je prišel javiti, da je zajtrk pripravljen.

Izpregledala je in se začudila: solnce je stalo že visoko na vedrem nebu, a pred njo se je smehljaj Novak, umit in počesan, ter ji je včutil: "Dobro jutro, Olga. Na zajtrk naju zavejo. Želiš neset?" — In že je segel na polico in postavil skrinjice na mizico pred njo ter odšel na hodnik.

Is kolinsko vodo si je otrla obličje in roke, se sfrizirala in manikirala. Nato sta odšla zajtrkovat.

Uro kasneje sta bila že na Dunaju. Hrup vozov, avtov, cestne železnice in velikan-ki prontet jo je opajal in begal.

On pa je bil miren, ker je mnogo potoval; odredal je zaradi priljubljenosti in izvoška ter naročal, kam naj ju pelje. V množici potnikov, železniških uslužbencev, postreškov, stražarjev in policistov je postala tesnobno malomestni bivši učiteljci, ki se ni bil dalje od ljubljane. Instiktivno se je oklenila soprogove roke. Rahlo jo je stisnil k sebi in jo vedel po širokih smirnih stopnicah navzdol. Še malo, in kočija s parom konj je zletela po asfaltni cesti.

Kaka prostranstva, kakšne palače, kaki parki, kipi, spomeniki, prodajalne, kavarnе! Povsod mramor in zlato!

"Da, da, Dunaj se je krasil z najdragocenejšim," je dejal Novak, "dokler je smel izkoriščati slovanski znoj in slovenske žulje. Senkaj so zvrleli vse najboljše in najlepše, našim mestom pa so neradi privoščili par drobtinice."

V hotelu na Ringu, kjer sta iz-topila, so Novaka že dobro poznali ter ga sprejeli z respektom kot dobrega gosta iz Jugoslavije. Z liftom sta se dvignila v drugo nadstropje.

Ko pa je stopila Olga v naročeno stanovanje, se je čudila: bili sta dve veliki solnčni sobi z balkonom, polnim cvetočega evetja, ena soba zanj, druga zanj.

"Udobnost je pol življenja," je rekel Novak. "V svoji sobi se uredi kakor doma. — Morda želiš kopei? — Jaz pojdem pod prho, se preoblečem in te počakam spodaj — v pritličju na levi v čitalnici, da boš gotova. Ne mudi se nama. — Karkoli želiš, zahtevaj! Evo ti gumbi zvoncev in navodila!"

In umaknil se je v svojo sobo.

Olgi je bilo prijetno in obenem čudno. Koliko nežnost in obzirnost! Ta dobri, dobri človek! Kako se je bala trenutka, ko zagleda v skupni sobi široko zakonsko posteljo. — On pa kakor bi čital neprestano v njeni duši.

Z užitkom se je kopala, preoblekla in počesala ter šla počasi v pritličje. V vestibulu se je ozirala po čitalnici, a ker je bilo na levi več vrat z zlatimi, plastičnimi napisi, in je sedelo po naslanjačih okoli sten nekaj gospodov in dam, se je za trenotek neodločno ustavila. In začula je odnekod polglasno priponbo: "Lepa je — krasna!"

Zardela je in urno odšla v čitalnico. Videla je Novaka, ki je takoj odložil dnevnik in ji hitel naproti.

"Kako si lepa, zdrava!" ji je dejal. "Ali hočeš, da greva peš po mestu? Morda se najprej nekoliko izprehodiva, potem vzameva voz."

Od strani ga je ogledovala; tudi on je bil svež, zdravo zarjavel, preoblečen v elegantno promenadno obleko, prožen iz živahen.

Šla sta preko Ljudeškega vrta mimo Grillparzerjevega spomenika po Gosposki ulici na Graben. Počasi sta hodila, saj je bilo videti po izložbah toliko krasnega, dragocenega, novega. Zavila sta v Rotenturmerico, dospela k operi in vzela izvoška. Vozila sta se po Ringu.

(Nadaljevanje prihodnjih.)

Žitna letina in oskrba v Jugoslaviji

Doslej še ni bila objavljena cenitev slovenskega lanskega pridelka pšenice in koruze. Znanost le delni podatki o pridelku pšenice na področju države brez banovine Hrvatske, ki potrjujejo, da je bila letina pšenice slaba. Po teh podatkih je znašal pridelek pšenice v vseh banovinah brez banovine Hrvatske 15.55 milijona metrskih stotov, medtem ko je leta 1939 ves pridelek znašal 28.23 milijona metrskih stotov. Berlinski strokovni list za trgovino z deželnimi pridelki "Die Landwarte" prinaša o jugoslovanski letini in oskrbi z žitom iz jugoslov. strokovnih krogov zanimivo razpravo.

Kjer v uvodu navaja podatke iz gori omenjene nepopolne statistike o letošnjem pridelku pšenice ter poudarja, da je letos ravno Dunavska banovina najslabše odrezala, kar se redkokdaj zgodi. Pridelke v dunavski banovini je znašal 7.51 milijona metrskih stotov, leta 1939 pa 12.86 metrskih stotov; nadalje je znašal pridelek v dravski banovini 2.14, v varžarški banovini 2.05 v drinski banovini 0.62, v zetski banovini 0.52 in končno na področju uprave mesta Beograda 0.64 milijona metrskih stotov. Če enino pridelke v banovini Hrvatski na 3.5 milijona metrskih stotov, tedaj dobimo celotni pridelek pšenice v višini nekaj nad 19 milijonov metrskih stotov nasproti 28.2 milijona metrskih stotov, kolikor je znašal v letu 1939.

Pridelke preteklega leta je torej dosegel le dobri dve tretjini predlanskega, kar bi v normalnih razmerah zadostovalo za preskrbo do nove letine, če se upoštevajo še preneseni ostanki iz predlanskega leta. Razmere glede potrebe pa niso normalne. Zlasti je večja potreba vojske zaradi vojaških vežb. V tej zvezi je nadalje upoštevati, da je v zadnjem času cena krmilnega žita (ječmena, ovsa) višja nego uradno določena cena pšenice, ki znaša 300 din, medtem ko znaša cena ječmena 340, in ovsa po 320 din. Do nedavnega je bila tudi stara koruza draga, kakor pšenica, kar je imelo za posledico, da je šlo preveč nove pšenice za krmiljenje živine, ker je bila pšenica cenejša kakor krmilno žito. V vojvodini računajo, da bo spričo teh razmer prihodnje leto s pšenico posejana površina nazadovala, kar pa na sebi ne bo povzročilo škode, saj je Jugoslavija doslej pridelala razmeroma malo krmilnega žita.

Nadalje razpravlja list o naslova ZALOGA TEH KNJIG JE POŠLA. Tem potom naznanjamo, da nam je potekla zaloga sledečih knjig:

Cvetje v Jeseni (spisal Ivan Tavčar.)
Hči cesarja Montezume (spisal M. Ridder Haggard.)
Tunel, spisal B. Kellermann.
Pjotr Rasputin (p. Klabund)
Bogovec Jernej (I. Pregelj)
Samosilnik, (A. Novačan.)
Quo Vadis (Sienkiewicz.)
Potop (Sienkiewicz.)
Živi viri (I. Matičič.)
Sužnji (Karol May.)
V Gorah Balkana (K. May.)
Po divjem Kurdistanu (Karl May)
Morski volk (spisal London)
Poslednji dnevi Pompeja, (spisal Bulver)
Dekle Eliza (Concourt).
Zgodbe brez groze (D. Ravljen.)
Umirajoče duše (Ilka Vašte).
Kakor hrasti v viharju — (Strachwitz)
Illustrated World's History, (v angleščini)
KNJIGARNA SLOVENIC

Tem potom naznanjamo, da nam je potekla zaloga sledečih knjig:

Cvetje v Jeseni (spisal Ivan Tavčar.)
Hči cesarja Montezume (spisal M. Ridder Haggard.)
Tunel, spisal B. Kellermann.
Pjotr Rasputin (p. Klabund)
Bogovec Jernej (I. Pregelj)
Samosilnik, (A. Novačan.)
Quo Vadis (Sienkiewicz.)
Potop (Sienkiewicz.)
Živi viri (I. Matičič.)
Sužnji (Karol May.)
V Gorah Balkana (K. May.)
Po divjem Kurdistanu (Karl May)
Morski volk (spisal London)
Poslednji dnevi Pompeja, (spisal Bulver)
Dekle Eliza (Concourt).
Zgodbe brez groze (D. Ravljen.)
Umirajoče duše (Ilka Vašte).
Kakor hrasti v viharju — (Strachwitz)
Illustrated World's History, (v angleščini)
KNJIGARNA SLOVENIC

ŽIVLJENJE IN SMRT MAJDE LESARJEVE

(Nadaljevanje s 3. strani.)

njegovi zenici se je kopala njegova lepa duša, njegovo dobro srce. O, sestra Felicita je to dušo in srce videla že davno! In tudi sama v sebi je že čutila čisto drobno, drobno kašnovega upanja, nove vere v življenje. Čutila je že večkrat, čeprav samo za minute, da bi mogla tega Simona Klavžarja vzljubiti. In sestra Felicita čuti, da preživlja prav takšno minuto. Kaj se razraša. Že prvo mladiko ljubezni, te svoje zadnje ljubezni, katera — o, ona dobro ve — da je zadnja rešilna bilka, določno čuti. In spleh je človeku lažje in dobro, če ima nekoga, ki mu lahko zupa svojo žalost. Sestra Felicita se je odločila in čeprav še vedno nezaupno, se je vendar prepustila spominom.

Simon je tiho čakal. Molčala sta. Felicita je vstala, ugašala luč sredi sobe, prižgala lučko na nočni omarici in sedla nazaj na stol. Soba je zalil prijeten mrak. Zunaj je še vedno gosto snežilo.

"Moje pravo ime je Majda Lesar. Doma sem z revne kmetije v Beli Krajini." je Felicita tiho primaknila svoj stolič bliž k Simonovi postelji. "Ne bom na dolgo pripovedovala. To preveč boli, gospod Simon."

V par suhih stavkov lahko zgetem vse svoje življenje. Bila sem mlada, lepo deklo. Polna ambicij. Sposobna, talentirana. Doma so si od ust pritrgovali. Za bodočo gospo zdravnico. Šla sem na univerzo. Garaža sem, inštruirala, vse mogoče, samo da sem se sama preživljala in študirala. Vsak večer sem ležala izmučena, a srečna. V petem semestru medicine se je začelo. Breznomembni, vsakdanji dogodki. Na česti mi je rokavica padla na tla. Rokavica, iz domače, grobe volne. Materin dar. Eleganten gospod se sklonil. Zahvalim se, ga pogledam in hočem naprej. "Gospodična, dovolite par korakov?" In sem dovolila temu lepemu, mlademu moškemu par korakov. In na poti, dolgi teh par korakov, sem se zaljubila. Blazno zaljubila. Čez pol leta sem že bila milostljiva Majda Lesar. Univerza, zbogom. In potem je šlo z nenojo počasi, toda po železnih principih vedno nižje. Navajeni dela, ni je bilo v začetku sredi brezdelja resnično umsto. Ivan me je nosil na rokah in mi naravnost prepovedoval kakršnokoli delo. In Majda iz Bele Krajine je v meni počasi umirala. Pomehkučila sem se, polenila. O, Simon Klavžar, strun, najstrašnejši stup za človeka je takole posedanje, lenuharenje, poleganje iz dneva v dan. Možganom daješ vedno manj, telesu vsa ugodja tega sveta. In misel otopi, telo obietno zagospoduje nad teboj. V treh letih sem bila popolnoma za-

morjena. Tonila sem v obupnem dolgočasju in čeprav sem Ivana ljubila, sem postajala histerična. Potem sem bila vedno bolj objestna in končno me je začelo mučiti neutešljivo hotenje, da bi se kakorkoli rešila prokletega dolgočasia. Kakor koli, s čimerkoli. Lepega dne me je začelo glodati. V začetku plaho, nalahno, potem brezobzirno in nepremagljivo. Avturico poizkusi, Majda. Na skrivaj. Saj Ivan ne bo vedel.

Za zabavo. Daj, preizkusi svoje moč. Samo preizkusi, saj več ni treba. Samo da boš videla, ali si še vabljava za moškega. Saj ni treba, da boš nezvesta. Saj oboževalec lahko v zadnjem hipu vsa užaljena zavrne. — In tako sem preizkusila magnet. Toda oboževalca, mladega Ivanovega prijatelja, nisem zmogla zavrniti. Ne iz ljubezni, iz gole telesne strasti, ki se je v treh letih mojega lenuharenja dodobra zakoreninila v mojem mladem telesu. Ivan me je vrgel na cesto brez dinarja. In še v tisti uri sem ga imela neskončno rada. Čez tisto dni se je z avtomobilom ponesrečil. V oporoki me sploh ni omenil. — Vidite, Simon, tako je Majda Lesar postala usmiljena sestra Felicita. Vsa pretepena od življenja. Grešnica in ne grešnica. Kriv si, pa vendar ni kriv."

Sestra Felicita je utihnila in strnela v prazen kozarec na nočni omarici, ne da bi ga videla. Simonu so po bledeh licah polzele solze. Sestra Felicita je videla te solze. Vera, da bo s tem človekom ob zatonu svojega življenja užila vsaj malo sreče, ji je iznova napolnila prsi. O, kako bo negovala tega Simona!

Simon je postal nemiren.

ZGODOVINSKI ROMANI

SVETOVNOZNANEGA POLJSKEGA ROMANOPISCA

Henrika Sienkiewicza

PO POSEBNI CENI

KRIZARJI

I. in II. zvezek, broš. ... \$3.75

MALI VITEZ
Vezano \$3.25

NARČITE PRI:

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street

New York

morjena. Tonila sem v obupnem dolgočasju in čeprav sem Ivana ljubila, sem postajala histerična. Potem sem bila vedno bolj objestna in končno me je začelo mučiti neutešljivo hotenje, da bi se kakorkoli rešila prokletega dolgočasia. Kakor koli, s čimerkoli. Lepega dne me je začelo glodati. V začetku plaho, nalahno, potem brezobzirno in nepremagljivo. Avturico poizkusi, Majda. Na skrivaj. Saj Ivan ne bo vedel.

Za zabavo. Daj, preizkusi svoje moč. Samo preizkusi, saj več ni treba. Samo da boš videla, ali si še vabljava za moškega. Saj ni treba, da boš nezvesta. Saj oboževalec lahko v zadnjem hipu vsa užaljena zavrne. — In tako sem preizkusila magnet. Toda oboževalca, mladega Ivanovega prijatelja, nisem zmogla zavrniti. Ne iz ljubezni, iz gole telesne strasti, ki se je v treh letih mojega lenuharenja dodobra zakoreninila v mojem mladem telesu. Ivan me je vrgel na cesto brez dinarja. In še v tisti uri sem ga imela neskončno rada. Čez tisto dni se je z avtomobilom ponesrečil. V oporoki me sploh ni omenil. — Vidite, Simon, tako je Majda Lesar postala usmiljena sestra Felicita. Vsa pretepena od življenja. Grešnica in ne grešnica. Kriv si, pa vendar ni kriv."

Sestra Felicita je utihnila in strnela v prazen kozarec na nočni omarici, ne da bi ga videla. Simonu so po bledeh licah polzele solze. Sestra Felicita je videla te solze. Vera, da bo s tem človekom ob zatonu svojega življenja užila vsaj malo sreče, ji je iznova napolnila prsi. O, kako bo negovala tega Simona!

Simon je postal nemiren.

Prisil je, z njim strežnik, ki je Simona Klavžarja zvezal. Potem se je zdravnik obrnil, s suhim uradnim glasom naročil naj do jutri pripravijo vse potrebno za prevoz Klavžarja v blaznico, in odšel.

Majda je stala sredi sobe kot marmorna soha. S povešenimi rokami, neizbena. Le v njenih očeh so trepetale ko polin evetke solze. Obraz ji je palila nečloveška bolečina in za hip je zavrla oči. In prav v tem hipu je Majda Lesarjeva umrla. Potem se je žensko telo sredi sobe prenaknilo in proti oknu je stopila umirjena sestra Felicita. Da ga odpre, odpre na stečaj, kaiti v grlu jo duši.

Sestra Felicita sloni ob odprttem oknu. Noč je, sama gosta noč vse naokoli. Za njenim hrbtom hrone v prištem fopiju Simon Klavžar. Zunaj pa še vedno mede, neutrudljivo, gosto mede...

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas etane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Knjižsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

